

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XII. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

ro continua serie ad nos usque propagatum est: quod ad probandam scriptionis *γρηγορίου* fati esse docuimus. Suadet idem praterea & ratio: nec enim probabile est Josephum, scriptorem non indiligentem, cum res Judæorum persequeretur, de eo viro tacuisse, qui maximos in ea gente, ac per universum fere orbem excitavit motus, sectam de nomine suo condidit, complures habuit discipulos, & Christi sibi nomen assumpsit; quo solo celebrari potuit inter Judæos, apud quos magna erat Christi expectatio, quique eorum nomina haudquaquam silentio pratermiserunt in suis Historiis, qui titulum hunc sibi arrogarunt. Quis cum putet elogio dignos censuisse Johannem Baptistam, & Jacobum *αδελφόν*, indignum vero mentione Christum Jesum existimasse, cujus longe clarius nomen fuit? cum præsertim Jacobum laudans, ut notum hunc faceret, fratrem esse scripserit Jesu, qui Messias dictus est, quem videlicet longe notioerem esse sciebat. Tantum certe abest, ut locum hunc à Josepho profectum mirer, ut potius mirabile mihi videatur, arbitrari potuisse quemquam de Jesu Josephum filuisse; neque quisquam est in Josepho non omnino peregrinus, qui non solitam ejus requireret diligentiam, si testificationem suam tante Jesu claritati non commodasset. Consentit ad hæc orationis filum, & dictionis color, talis nimirum, qualis Hellenistarum esse solet. Locutiones etiam quasdam observare licet Josepho familiars. Has igitur habeo causas, cur germanam esse censcam hæc *Χριστῶν*, quæ sunt hujusmodi, ut non certioribus vel *γρηγορίου* scriptoris cujuscunque testimonium defendi posse putem.

Referuntur
argumenta
Adversario-
rum.
Primum ar-
gumentum.

XII. Nunc quid opponant Adversarii videamus. Origenem non uno loco aperte scripsisse aiunt, Jesum à Josepho non fuisse pro Christo agnitum; idem quoque Theodoretum asseverasse: imo vero, vaticinia Prophetarum Messia *αδελφῶν* Josephum, sive assentatorie, sive ex animi sententia, Vespasiano accommodasse; cum in hoc tamen loco Jesus clarissimis verbis Messias fuisse dicatur: *ὁ χριστὸς ἐστὶν ἢ* Hic erat Christus. Unde efficitur, vel hæc in Josephi exemplaribus, quibus usi sunt, non extitisse, vel pro falsis & suppositis habuisse. Ego vero respondeo in mutilos & Judæorum manus expertos codices incidere potuisse Origenem, & Theodoretum, ut ostendam paulo post; ac proinde insigne hoc Josephi testimonium numquam vidisse. Fac tamen vidisse, aliter sumere potuerunt & debuerunt verba hæc: *ὁ χριστὸς ἐστὶν ἢ*, ac prima fronte videntur esse sumenda: non enim id significatum voluit Josephus, Jesum esse revera Christum hunc, qui ab Israëlitis expectabatur, sed vulgata appellatione Christum nominari fuisse solitum, quod alibi conceptis verbis expresserat: *ἰησοῦ τὸ χριστὸν λεγομένου* Jesu, qui Christus dicitur. Nam ita nuncupandi Jesu mos invaluerat. Sic Matthæus: *ὁ υἱὸς ἰσραὴλ ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος χριστὸς* De qua natu est Jesus, qui vocatur Christus. Sic & hi etiam qui ab illo averfi erant: velut Pilatus cum diceret: *Quem vultis dimittam vobis, Barabbam, an Jesum, qui dicitur Christus?* Et paulo post: *Quid igitur faciam de Jesu, qui dicitur Christus?* Impii quoque Satellites: *Προφητῶν* nobis, Christe, quis est qui te perussit. Et summi Sacerdotes cum Scribis: *Christus rex israel, descendat nunc de cruce.* Ethnicis etiam non alio nomine innotuerat, quam Christi. Unde Suetonius in Claudio: *Judeos impulsore Chresto assidue tumultuantes Roma expulit.* Et Tacitus: *Auctor nominis ejus Christus, qui Tiberio imperitante per Procuratorem Pontium Pilatum supplicio affectus erat.* Nec aliter Plinius in Epistola ad Trajanum, & Lamprius in Alexandri Severi vita. Atque inde demum constata Christianorum appellatio. Audiendus Eusebius, qui in Evangelica Demonstratione sic differit: *ὁ δὲν ἔ μὲλλον ἀπάντων ἢ πάντων παρ' ἑβραίοις συμμενοῦσιν χριστῶντων, μόνον ἀνα πῦσαν τῶν οἰκουμένην χριστὸς ὡς τὸ τοῖς πᾶσι ἑβραίοις, ἔ δ' ἔξ ἀπὸ χριστιανῶν προσηγορίας τῶν συμπασῶν ἐπανοησὶν οἰκουμένην.* Unde & præ cæteris omnibus, qui unquam apud Ebreos corporali unitione sunt delibuti, solus per omnem terram Christus ab omnibus appellatus est, & nomine Christianorum ex ipso ducto universum orbem complevit. Et in primo Historiæ: *ὁ δ' εἰς ἀπὸν ἡσυχίου ἀσσημῶτα ἔ ἐσθὲς δυνάμειος μέγα ἔ ἐναργὲς τεκμήριον, τὸ μόνον ἀπὸν ἔξ ἀπάντων ἢ πάντων ἰσραὴλ ἔ γὰρ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις καὶ ὅλοι τῷ κόσμῳ χριστὸν ἐσημύχισαν, ὁ μολογῶν τῶ ἔ μαρτυροῦντες ὡς ἀπάντων ἐπὶ τῇ προσηγορίᾳ, ὡς τῶ ἔλληνοι ἔ βαρβάρων ἔ μνησθῆναι.* Incorporæ autem & divine virtutis, quæ in ipso fuit, magnum & luculentum indicium est, quod solus ipse ex omnibus, qui unquam extiterunt ad hanc diem, nunc quoque ab omnibus hominibus per universum orbem Christus vulgo appellatur, & ab omnibus communi consensu & testificatione hoc celebratur coenomine, & à Græcis, ac Barbaris predicatur. Itaque cum dixit Josephus, *ὁ χριστὸς ἐστὶν ἢ*, suppleri voluit, *ὁ λεγόμενος*. Similis ἔλλῆνοι oportunitum nobis exemplum suppeditat *ἀδελφῶν*, hoc est tabella inscripta ἀντιζ, seu titulo crucis Christi: nam cum scripsit Pilatus: *Iesus Nazarenus Rex Judæorum*, subaudiri voluit, *à seipso dictus*: quod & adscribi postulabant Judæorum Pontifices. Jesum ergo Josephus perinde Christum esse voluit, ut Pilatus Regem

Matth. 1. 16.
Matth. 27. 17.
22.

Matth. 26. 68.
Marc. 15. 32.

Sueton. Claud.
cap. 25.
Tacit. Annal.
libr. 15. c. 44.
Lamprius, Alex.
cap. 29. & 41.
Euseb. Dem.
Evang. lib. 5.
& Hill. libr. 11.
cap. 3.

Joh. 19. 19. 21.

Judæorum. Sic intellexit Hieronymus: nam verba hæc, *ὁ Χριστός ἐστὶν Ἰησοῦς*, sic reddidit: *Et credebatur esse Christus*. Attendit ad sensum Auctoris, verba insuperhabuit. Quæ cum ita sint, minime mirum est dixisse Origenem, & Theodoretum, non eam fuisse probatam à Josepho sententiam, quæ Jesum esse Christum statuit; & Iosephum ipsum Prophetarum de venturo Christo prædicta alteri aptasse.

XIII. Objiciunt præterea plurimos è præcis Christianæ sectæ propugnatoribus tam valido testimonio causam suam numquam esse tutatos; non Iustinum, non Tertullianum, non alios plerosque; non Photium præcipue, qui Iosephi summarium & censuram dedit; non Iosephum ben Gorion, qui Historias suas Judaicas ad Iosephi Matthiæ filii exemplar expressit: quod fecissent utique, si vel cognita ipsis fuisset ista ipsorum, vel pro legitima eam habuissent. Nempe causæ fuerunt docti Judæorum, qui ex pluribus eam libris extriverant jam inde à primis post Iosephum temporibus; cum alia de Jacobi nece, de Johanne Baptista, de Jesu ipso supra memorata testimonia ab iisdem erasa esse vehemens, ut dixi, suspicio sit. Firmat conjecturam nostram Baronii adversus Judæos ex postulatio, à quibus abrafum fuisse scribit hoc Iosephi de Christo Jesu testimonium, in veteri quadam ipsorum membrana, qua Iosephi Historia de Græco in Ebraicam linguam conversa continetur. Hanc Baronii criminationem adversus Judæos cum falsitatis suspectam conjecturis suis facere voluit Casaubonus, parum certe æquum Baronio, spectata integritatis viro, se præbuit: facti enim erat; non juris controversia; in qua fidem probo viro derogare, qualem fuisse Baronium constat, hominis fuit nimio partium studio abrepti. Atqui vultur hodieque codex ille in Vaticana Bibliotheca, & Baronium absolvit. Firmat quoque nostram conjecturam, cum aliorum, tum præcipue Justinii consimilis adversus Judæos querela, dum proeaces & adulteras manus sacris ipsos Voluminibus intulisse ait, si quando perfidia ipsorum contrarium aliquid occurreret. Adulteratis ergo, & nobili hoc testimonio multatis plerisque Iosephi exemplaribus, fieri aliter non potuit, quam ut quicumque iis uterentur Christiani scriptores, patrocinium causæ suæ haudquaquam ex eo possent aspicere. In ejusmodi fortasse codicem incidit Photius. Quanquam, quod ad ipsum attinet, aliter factum puto: nec enim credibile est ignorasse virum summæ diligentie & doctrinæ, hunc locum in aliis Iosephi codicibus bene multis reperiri. Discere saltem id potuerat ex Eusebio, aliisque rei hujus testibus. Verum in Excerptis suis nullam tam clari testimonii iniecit mentionem, quippe nec totius *ἀρχαιολογίας* Iosephi *Ἐπιστολῆς*, aut epitomen dare instituerat. Legatur Tmema ipsius cccxxxviii: paucula tantum ibi de Herode selecta deprehenduntur. Si Iosephi testimonium de Christo Jesu, idcirco adulterinum esse creditur, quod à Photio prætermisum sit, adulterini quoque habeantur quatuordecim priores libri *ἀρχαιολογίας*, à Photio itidem illic prætermisum. Verum particulam tantum libri hujus delibavit. Itaque non *ἐπιτομή* inscripsit, quæ illuc attulit ex Iosepho, sed *ἐπιτομή*. Atque hanc ipsam *ἐπιτομή* non ea fide descripsit, ut detrudere quicquam, vel adicere religio ipsi fuerit. Quædam in ea habentur, quæ non extant in Iosepho: cujusmodi hoc est: *ἐστὶν ἡρώδης ἑβραίου, ἀντιπάτρου τοῦ ἰδαμῆος & ἀραβίας (ἀντιπῆρος δ' ὄνομα αὐτοῦ) πατρὸς, ἐφ' ᾧ & Χριστός οὗ θεός ἡμῶν ἐστὶν σωτήρ τοῦ ἡμῶντος Ἰησοῦς παρθενικῆς ὑποστάσεως μάρτυρ καὶ ἑκ νεότητος ἡρώδης, τὸ πρὸ διαπόρευσης ἀμύγαντος, φωνῆς δὲ ποσειδῶν ἠμῶντος ἰσχυρῆς. Hic est Herodes, Antipatri Idumæi & Arabiæ (Cyprus autem nomen ipsi fuit) filius: sub quo Christus Deus nostrer pro salute nostri generis virginico utero editus: adversus quem furore ætus Herodes, aberravit quidem à Domino, plurimorum autem infantium interfector fuit. Si adjudicamus Iosepho, quæcunque non representavit Photius, eidem æquum est adjudicare, quæ Photius exhibuit: ergo & Jesum Deum esse, & Virgine natum, & humani generis Servatorem scripsit Iosephus, & *Ἐπιτομῆς* Herodis meminit, ut pote quæ istuc à Photio commemorentur. Videant ergo Adversarii utrum malint, vel prius hoc Iosephi de Jesu testimonium, vel postremum hoc nobis concedere. De Iosephi Archaeologia jam antè egerat Photius Tmemate lxxvi: at ejus initium ac finem designasse contentus; in reliquis de Iosepho tantum ipso disseruit: proptereane dicemus supposititiam esse omnem Archaeologiam Iosephi, præter finem & initium? Ex Gorionida vero silentio quid homo sanus possit colligere, non intelligo: nam Judæi alicujus satis recentis factum esse absurdam hanc historiam, acute probavit Scaliger adversus Munsterum, eique viri deinceps eruditi complures assensu sunt. Atqui Iosephum Græcum, non accurate interpretari, sed in pauciora contractum popularibus suis exhibere fraudis architecto propositum fuit. Quis autem miretur verpum illum, pro more recentium Judæorum vafrum & versipellem, tam illustrem locum gentiles suos celasse, neque testificatione sua confirmatum visse? Itaque existimare possumus duas causas habuisse Gorioniden, quamobrem id testimonium in librum suum non retulerit, studium bre-*

Secundum argumentum.

Baron. ad Ann. Chr. 14. cap. 226.

Casub. ad Ann. Baron. Exercit. 16. ad ann. 54. cap. 221.

Justin. Dialog. cum Tryph. Euseb. Hist. lib. 4. cap. 18. Hackspan De usu libror. Rabb. cap. 1.

Scalig. Fleuch. Tribur. cap. 4.

